

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Hetedik évfolyam.

26. szám.

Szerkeszti:

Székelyudvarhely, 1909. július 1.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör-
és községi jegyzőknek egész évre 6 korona.
Egyes szám ára 50 filler.

Dr. Keith Ferencz,
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székely-
udvarhely, Arpád-utca 3. sz., hová az elő-
fizetési pénzek küldendők.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

198.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 3744—1909. alisp.
407—1909. kgy.

Tárgy: Dr. Váentsik Ferencz nyugdíjazás
iránti kérése.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság közgyűlésén Dr. Váentsik Ferencz vármegyei tiszti főügyésznek az iránti kérését, hogy nyugdíjaztassék a tisztviselői nyugdíjintézetéről alkotott vármegyei szabályrendelet 6. §-a alapján alulírott napon tartott közgyűlésében tárgyalta s ezen tárgyalás eredményeként, a kérést teljesíti és Dr. Váentsik Ferencz vármegyei tiszti főügyészt az idézett szabályrendelet 15. §-ának 1. pontja alapján 1909. évi július hó 1-étől kezdődőleg nyugdíjazza s az évi nyugdíj összeget a szabályrendelet 24. §-a alapján a vármegyei tisztviselői nyugdíj alap terhére 2520 azaz Kettőezeröttszázhusz koronában megállapítja. Ezen határozat ellen 15 nap alatt az 1896. évi XXVI. t.-cz 45. §-a értelmében a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő és a vármegye alispánjával benyújtandó panasznak van helye.

Indokolás.

A vármegyei tiszti főorvos 52—909. számú jelentése szerint a főorvos kérelmezőt munka és szolgálatképtelennek nem tartja.

Ennek daczára a nyugdíjazás kimondandó volt két okból,

először, mert a tiszti főorvos jelentése szerint kérelmező szem betegsége olyan, mely gyakori rohamokban jelentkezik s ezen rohamok alatt s különösen azok tetőpontján a munkaképesség a minimumra szállhat,

kijelenti a tiszti főorvos azt is, hogy ezen betegség csak hosszas gyógykezelés után enyhülhet,

kijelenti továbbá, hogy az állandó szellemi munkálkodástól való tartózkodás hiányában a rohamok gyakoriabbakká váhatnak, vagyis hogy a betegség súlyosbodhatik.

A tiszti főorvos jelentése is tehát egyfelől megállapítja az időleges munkaképtelenséget, másfelől megállapítja azt, hogy a betegség súlyosbodhatik, így a törvényhatósági bizottság közgyűlése teljesen méltánytalannak tartaná azt, hogy a kérés elutasításával kérelmező a gyógyítás eszközeitől és a gyógyulás lehetőségétől elzárassék csak azért, mert a rohamokon kívül szellemi képességének birtokában van és egyébként is a fentiek figyelembe vételével azt a munkaképtelenséget, a melyet a szabályrendelet 15. §-ának 1. pontja megkíván, a közgyűlés fenforogni látja,

ezen mellett méltányolja a közgyűlés másfelől kérelmezőnek 11 évi szolgálatát, mely alatt kötelességeit a köztudat szerint is kifogástalanul, a nemzeti ellenállás idejében még állásának kockáztatásával is teljesítette és most, mikor kérelmező kijelenti, hogy az ügyek elintézésére az eddigi módon már nemképes, nem tartja a törvényhatóság méltóságával sem megegyeztethetőnek, hogy akár az időleges munkaképesség, akár a nyugdíjalap gyenge helyzetének indokából a kérés elutasíttassék és kérelmező az általánosan elismerttel adózott hivatali működése után minden nyugdíj nélkül bocsáttassék el ezen vármegye szolgálatából.

Ezen okokra való figyelemmel a nyugdíjazást kimondani kellett.

A nyugdíjazás időpontjául a határozathozatalt követő hónap elseje állapított meg. A nyugdíj összeg pedig a szabályrendelet 24. §-a alapján állapított meg. Kérelmező utolsó fizetése pedig 6000 koronának 42 %-ában, vagyis 2520 koronában kellett megállapítani.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi június hó 24-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

199.

Cs. és kir. 82. Hadkiegészítő kerületi parancsnokság Székelyudvarhely.

Szám. 2227.

Udvarhelyvármegye alispánjának Székelyudvarhely.

Az utóbbi időben a főszolgabírákhoz intézett megkereséseim csak részben, és későn, vagy egyáltalán nem lesznek elintézve, úgy például: rokkant nyugdíjasok felülvizsgálatra lesznek behíva, a behívó parancs kézbesítés végett oly megkereséssel küldetik ki, hogy a behívó-jegy tulajdonosától a kézbesítéssel egyidejűleg a nyugdíj okmányt és fizetési könyvet vonják be, mert ezek a felülvizsgálati okmányokhoz csatolandók és 4 nappal korábban a felülvizsgálati bizottsághoz küldendők el. Ezek azonban vagy későn, vagy egyáltalán nem lesznek bevonva és ide megküldve, miáltal sok esetben a kincstárnak fölösleges igazolatlan kiadások merülnek fel, mert a behívott megjelenik ugyan, de mert a bekért okmányok hiányzanak, előállítani nem lehet.

Felkérem odahatni, hogy megkereséseim pontos elintézést nyerjenek, ellenkező esetben kénytelen volnék felsőbb hatóságnál kérni, hogy ezen körülmény a m. kir. belügyminiszter urnak feljelenessék.

Fryberger s. k., alezredes.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 3726—1909. alisp.

A három főszolgabíró urnak.

Kiadom azzal, hogy a hadkiegészítő parancsnokság megkereséseit jövőben pontosan és sürgősen teljesítse.

Székelyudvarhely, 1909. évi június 16-án.

Sebesi alispán.

200.

M. kir. Belügyminiszter.

Sz. 31176—1909. V-a.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Több oldalról kérdés intéztetvén hozzám az iránt, hogy az országos bünygyi nyilvántartás életbeléptetése folytán a rendőri büntető bíraskodást gyakorló közigazgatási hatóságoknál felmerülő költségek honnan és miként fedeztessenek, tudomás vétel és megfelelő eljárás végett értesitem a Cimet, hogy az országos bünygyi nyilvántartás czéljaira előírt nyomtatványok beszerzése tárgyában 1908. évi december hó 28-án 149589. B. M. sz. a. kelt

rendelet kiegészítése képen akép rendelkezem, hogy a vaczi országos feyintézetitől az utóbbi rendeletben megjelölt egységárok mellett megrendelt nyomtatványok költségei tekintettel arra, hogy az ujjnyomatok felvétele az 1897. évi XXXIV. t.-cz. 28. §-a alapján kiadott 1902. évi 137000. B. M. sz. rendelet értelmében teljesítendő rendőri nyomozásokkal szoros összefüggésben van, ezen kiadások a bünygyi nyomozói költségek terhére a nevezett igazgatóságtól nyerendő hivatalos nyugta alapján számolandók el.

Ami továbbá az ujjnyomat felvételek eszközése végett a legközelebbi kir járásbírószághoz vezetendő egyének kíséréséből előálló költségeket illeti, ezek szintén a rendőri bünygyi nyomozási költségek terhére esnek. Miihez tartás végett azonban megjegyzem, hogy átmenetileg is, még az átkísérés szükségé fenforog, ha a közigazgatási hatóság székhelye a legközelebbi bírószági székhellyel vasutal van összekötve, az esetben a kísérés és fogoly után felmerülhető szabályszerű költségek a vonatkozó számadási okmányok alapján számolandók el. Ha az előbb említett két székhely között vasuti összeköttetés nincs, költségek csak az esethen számíthatók fel, ha a két hely közötti távolság legalább 75 km. vagyis oda, vissza 15 km-t. tesz ki.

Budapest, 1909. évi június hó 4-én.

Andrássy s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 3747—1909. alisp.

Az elsőfoku rendőhatóságoknak.

Közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1909. évi június 17-én.

Sebesi alispán.

201.

Szám. 3754—1909. alisp.

Valamennyi községi előljárószágnak.

Az 1910. évre létesítendő fedezetési állomások biztosítása és esetleg új fedezetési állomások létesítése a m. kir. földmivelésügyi Miniszter új által folyó évi május hó 28-án 12000 szám alatt kiadott rendelete alapján folyamatba vétetvén, ezen okból felhívom mindazon községek előljárószárait, hogy a mely községben, vagy csoport körben új fedezetési állomást létesíteni szándékolnak, hogy ebbeli kérésüket a járási főszolgabírószágtól utján f. é. augusztus hó 1-ig s ezek pedig hozzám augusztus hó 5-ig terjesszék be.

Megjegyezni óhajtom, hogy a fenti számú miniszteri rendelet értelmében a vármegye területén új fedezetési állomás felállítása csak azon esetben engedélyeztetik, ha annak felállítása indokolt szükségét képez, vagy ha valamelyik eddig fennállott fedezetési állomás megszűnik, vagy ha valamely község, vagy csoportkör a takarmányfélék ingyen adására kötelezi magát.

Továbbá figyelmeztetem a községeket arra, hogy a mely község külön állami mént óhajtana nyerni a fedeztetési idényre az ez iránti kérését a m. kir. földművelésügyi Miniszter urhoz közvetlenül minél előbb terjessze föl.

Székelyudvarhely, 1909. évi június 22-én.

Sebesi alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegségek. *Serlésorbáncz* megszűnt Décsfalva községben.

Lépfene megszűnt Vargyas községben.

Rühkór megszűnt székelyszombor községben.

Pályázati hirdetmény. (4466—908. sz.-hoz.) Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó H. bene nagyközségben a községi szülésznői állás lemondás folytán megüresedett, felhivom azon okleveles szülésznőket, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványokat hozzám *július hó 15-ig* okvetlenül adják be. A baba javadalmazása: 120 korona évi fizetés, 60 korona évi lakbér, 4 korona működési díj 8 napra. Igazolt szegényeknek díjtalanul köteles segílyt nyújtani. Oklánd, 1909. június hó 26-án. *Szabady* főszolgabíró.

Elveszett csikó. H. sztmártoni Lakatos Istvánnak egy drb 3 éves barna kancza-csikója, a bal tompján H. S. bélyegző helye látható, a sztmártoni Törbökk havas nevű legelőn levő csordából eltévedett f. évi június 8-án. Megtalálás esetén a hsztmártoni községi bírónak bejelentendő.

Felfogott ökrök. Nagy Gy. László székelyvassági határbírónál 2 drb 3 éves fehér ökör 1909. június 18-tól fel van fogva, ugyszintén György István községi bírónál 1 drb 3 éves daruszörű ökör f. évi június hó 20-tól fel van fogva.

Felfogott lovak. Sövénysegi előljárásiának 422—909. számú jelentése szerint f. hó 7-ike óta egy drb 3 éves fekete herélt és egy drb 3 éves piros kancza tartatik felfogva.

Felhívás a XVIII. országos tűzoltó-szaktanfolyam látogatására. A magyar országos tűzoltó-szövetség hazai tűzoltó-intézményünk fejlesztését célozván, a fennálló tűzrendészeti kormányrendelet célzatainak mennél szélesebb körben leendő megvalósítása végett, de különösen a nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszteriumnak 1903. évi 8849. III. b számú rendeletével nyert megbízatása alapján a folyó év nyarán a XVIII. Országos Tűzoltó-Szaktanfolyamot tartja meg, alkalmat és módot óhajtván nyújtani ez által a tűzrendészet és a tűzoltás iránt érdeklődőknek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt és aránylag kevés költséggel a tűzoltói szakmában megfelelő kiképzést nyerjenek, tűzoltó-testületek szervezéséhez és azok szakszerű vezetéséhez a tűzrendészet kezeléséhez a megkivántató ismereteket megszerezhessék. Felkérjük tehát hazánk városait, nagy- és kis községeit, a tűzoltóságokat és bajtársain-

kat s mindazokat, kik az emberbaráti szeretet szolgálatában álló nemes intézményünk iránt érdeklődnek, hogy a folyó évi augusztus hó 2-től augusztus 19-ig bezárólag Budapesten tartandó tizennyolcadik orsz. tűzoltó-szaktanfolyamra minél nagyobb számban jelentkezzenek s használják fel az ezen szakmában való kiképzetésükre kínálgató kedvező alkalmat. Kellő tájékozás czéljából a következőket közöljük: Tanfolyam-hallgató lehet minden 18—42 éves, feddhetetlen előéletű férfi. Mégis tekintettel arra, hogy a tanfolyam elsőrendű czélja az, hogy a tűzoltó-tiszti állás betöltésére mindenben alkalmas erőket neveljen, kívánatos az, hogy a tanfolyamra általános műveltséggel — lehetőleg érettségi bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tanítói oklevéllel bíró, kellő társadalmi állást betöltő, katonaviselt egyének küldessenek ki. A felvehető hallgatók száma 50-ben van megállapítva. A tanfolyam kezdődik 1909. évi augusztus 2-án és tart bezárólag augusztus hó 19-ig. A befeljező vizsgálatok augusztus hó 18-án és 19-én tartatnak ugy az elméleti, mint a gyakorlati részből. A látogatási igazolványban fel lesz tüntetve, hogy az illető tanfolyamhallgató a tanfolyam ideje alatt tartott előadásokat és gyakorlatokat a megállapított tanterv szerint miként látogatta. Ez azonban minősítést még nem képez, hanem arra jogosít, hogy a tanfolyamot végzett hallgatók egy évi újabb tűzoltói gyakorlat után képesítő tiszti-vizsgálatra jelentkezhetnek s ennek letétele esetén képesítő bizonyítványt kapnak, melyben bennfoglalatik, hogy az illető tiszti minősítést nyert. Jelentkezés, feltételek és kedvezmények: A részvételben való írásbeli jelentkezés határideje 1909. évi július 10-ike. Az ezen határidőn túl jelentkezők sem utazási, sem pedig elszállásolási kedvezményre nem tarthatnak igényt. E jelentkezés a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségehez (Budapest, VII., Rákóczi-ut 38) intézendő. A jelentkezők a tanfolyam ideje alatt ugy a gyakorlatokon, mint a szolgálatban a szabályszerűen egyenruhát tartoznak viselni s beruházásuk és felszerelésük czéljából augusztus hó 1-én délután kell a budapesti központi tűzoltó-laktanyában (VIII., Kun-utca 2. sz.) személyesen jelentkezniök. A jelentkező tartozik az őt kiküldő hatóság, testület, vállalat vagy magánszemély által kiállított s kiküldését igazoló bizonyítványát bemutatni, amelyben egyúttal az is feltüntetendő, hogy a jelentkező a kiküldő részéről részesül e anyagi támogatásban s mily összegű az? megjegyztetvén, hogy az eddigi tapasztalat szerint nem mutatkozott kívánatosnak, hogy ezen összeg az orsz. tűzoltó-szövetség ösztöndíjánál, — mely a rendes megélhetésre elégséges, — nagyobb legyen. Ugy az elméleti előadások és gyakorlatok megszakítás nélküli látogatása, vaianint a szolgálatnak terv szerinti pontos megtartása szigoruan kötelező, mert különben látogatási igazolvány nem adatik ki. Akik a tanfolyamot végig hallgatják, látogatási igazolványt kapnak, mely a nagym, belügyi miniszter ur által a tanfolyamhoz esetleg kirendelt miniszteri biztos, valamint a magyar országos tűzoltó szövetség kiküldöttjének ellenjegyzésével és a szak-

előadók aláírásával láttatik e. Tandíjat vagy beíratási díjat senki sem fizet, mivel a tanfolyam teljesen díjmentes, sőt az eszközök és szerelvények is díjtalanul állanak rendelkezésére. A tanfolyamlatok tűzoltószergyárak s egyéb gyártelepek tekintésére, szakzerű próbákon és kísérleteken való megjelenés, színházak szerkezeteinek és berendezéseinek tanulmányozása által tapasztalataikat gazdagíthatják. Őrszolgálatra is beosztatnak, hogy így az előfordulható tüzesetek alkalmával a vész helyére kivonulva, a tényleges szolgálatot is tanulmányozhassák. Hogy pedig a kevésbé tehetős község, vagy testület kiküldöttjeinek is lehetővé tegyük a tanfolyam látogatását, 40 tanfolyamhallgatót a szövetség költségén leendő csoportos elhelyezéséről is gondoskodunk. Az ingyenes elszállásolásban részesülni óhajtok ebbeli igényüket azonban az írásbeli jelentkezés alkalmával egyidejűleg, tehát legkésőbb július hó 10-ig tartoznak a szövetség elnökségénél bejelenteni. A bejelentés sorrendje a díjtalan elszállásolásban való részesülés elsőbbségét biztosítja. A magyar országos tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó tűzoltó-testületek tagjai részére hat, egyenkint 100 koronás ösztöndíjat tűzött ki. Az ösztöndíjak elnyerésénél az érettségi bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tanítói oklevéllel bíró katonaviselt pályázók előnyben részesülnek. Az erre vonatkozó bélyegmentes kérvények az illetékes tűzoltóparancsnokság útján legkésőbb július hó 10-ig nyújtandók be a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez. (Budapest, VII., Rákóczi-ut 38. szám.) Itt említjük föl, hogy az I. magyar ált. biztosító-társaság felszázados működésének emlékére alapítványt tett a magyar országos tűzoltó-szövetség, melynek kamataiból ugyancsak két, egyenkint 100—100 koronás ösztöndíj adatik ki. Az erre vonatkozó bélyegmentes kérvények az I. magyar ált. biztosító-társaság igazgatóságához (Budapest, IV. Vigadó-tér 1. sz.) nyújtandók be ugyancsak f. évi július hó 10 ig. Ezen ösztöndíj kiadását felett a tűzoltó-szövetség javaslata alapján a biztosító-társaság igazgatósága határoz. A tanfolyamhallgatók a nagyméltóságu m. kir. kereskedelmi miniszter ur 1889. évi május hó 19-én 29224—VI. szám alatt kelt engedélyével az ide- és visszautazás alkalmával a magyar államvasutak vonalain azon kedvezményben részesülnek, hogy a magyar kir. államvasutak igazgatósága által kiállítandó igazolványok alapján a lakóhelyükhöz legközelebb eső vasuti állomásról Budapestre és vissza való egyszerű utazás alkalmával a magyar kir. államvasutak tekintetbe jövő vonalain a személy- és vegyesvonatok II-ik kocsiosztályát III-ad osztályu féléjegygyel használhatják. E vasuti kedvezményben csak azok részesülhetnek, kik legkésőbb július hó 10 ig jelentkeztek s ez alkalommal egy-

uttal bejelentik azt is, hogy mely állomásból kiindulólá, mely vasuti irányt kívánják igénybe venni. Tanterv: I. Elméleti rész. (Előadás naponta délelőtt 7—10-ig). 1. Tűzoltóságok szervezése és felszerelése. 2. A fecskendő és tartozékai. 3. Mászó-, mentő-, védő-, bontó- és világitóeszközök. 4. A tűzoltószerek működési zavarai és a fecskendő gondozása. 5. Vizszerzés. 6. Tűzjelzés. 7. Az építkezés elemei. 8. A tűzrendészet és annak kezelése az idevonatkozó rendeletekkel. 9. Tűzoltás (taktika). 10. Első segély baleseteknél. II. Gyakorlati rész. (Gyakorlat naponta d. u. 4—7-ig). 1. Rendgyakorlatok. 2. Szerek gyakorlati ismertetése. 3. Tömlőkezelés. 4. Fecskendő-szerelés. 5. Mászó- és mentőgyakorlatok. 6. Jelképes tüztámadás és védelem. Kelt Budapesten, 1909. évi május hó 27-én. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége. *Gróf Széchenyi Viktor*, elnök. *Breuer Szilárd*, titkár.

Körözendő egyének. *Prósz Borbála*, aki 1881-ben Munkácson született, nyomozandó, megtalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 18880—909. számra való hivatkozással Pestvármegye alispánjának megküldendő.

Id. Karalyos László napszamos nyomozandó, megtalálása esetén kihallgatandó arra nézve, hogy »kivel és mivel tudja igazolni a vele Ujpesten 1908. április 16-án felvett jegyzőkönyvben tett azon bemondását, hogy Ujpesten az 1897—1899. években utadót fizetett« s a felveendő jegyzőkönyv a 18982—909. számra való hivatkozással Pestvármegye alispánjának megküldendő.

Ózv. Weisz Benjaminsz szül. Ferber Hänni nyomozandó és megtalálása esetén tartózkodási helye a 11694—909. számra való hivatkozással Nagyvárad város tanácsával közlendő.

Mazsolán Ferencz dricanci születésű, 14 éves napszamos nyomozandó és megtalálása esetén tartózkodási helye a 12491—909. számra való hivatkozással Nagyvárad város tanácsával közlendő.

Bocskor Sándor magyarhermányi születésű, 32 éves, tartalékos kürtös nyomozandó és megtalálása esetén a legközelebbi honvédparancsnoksághoz át kísérendő. Nevezett 168 czm. magas, haja és szemöldöke fekete, szeme szürke, orra rendes, szája duzzadt, álla hegyes, arca tojásdad, beszél magyarul és románul

Uher Juliánna nevű nő nyomozandó, megtalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 6562—909. számra való hivatkozással Fejérvármegye alispánjának megküldendő.

Sinió Ferencz (Ferencz fia) szentegyházassalvi illetőségű szökött cseléd nyomozandó és megtalálása esetén erről az oklandjárasi fősolgabíró az 543—909. számra való hivatkozással értesítendő.